

№ 230.

Kalendarzyk tygodniowy.

Pon. Św. Pelagii.
Wt. Św. Dyonizego B. M.
Śr. Św. Franciszka B.
Czw. Św. Placydy.
Piąt. Św. Maksymiliana.
Sob. Św. Edwarda Kr.
Niedz. Św. Wincentego K.

Wschód: g. 6 m. 12.
Zachód: g. 5 m. 23.
Dług. dnia: g. 11 m. 11.

CENA PRENUMERATY

W ŁODZI:

Rocznie rb. 8 k. —
Półrocznie „ 4 „ —
Kwartalnie „ 2 „ —
Miesięcznie „ — „ 67
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 5 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 10 kop. —
Półrocznie „ 5 „ —
Kwartalnie „ 2 „ 50
Miesięcznie „ — „ 85

Redakcja

w ŁODZI,
ul. Piotrkowska № III.
№ telefonu 693.

ROZWIÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, ilustrowany.

Poniedziałek, dnia 25 września (8 października) 1900 r.

Kantory: własny w Warszawie, Wspólna 32; w Pabianicach u p. Franciszka Romana; w Zgierzu u p. Ikierta.

CENA OGŁOSZEŃ: „Nadesłane” na 1-szej stronnicy 50 kop. za wiersz. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 1½ kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1-ej kop.). Reklamy i Nekrologie po 15 kop. za wiersz petitowy. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne. Rękopismów drobnych nie zwracamy.

SPECYALNA PRACOWNIA ZĘBÓ W SZTUCZNYCH W I-ej LECZNICY CHORÓB ZĘBÓW Piotrkowska 31.

A. STĘPKOWSKI

Świeże Ostrygi

Tuzin I rb. 80 kop.

Świeże wyborowe owoce. Pumpernikiel.

A. PILISCH

PIOTRKOWSKA № 47

Po powrocie z zagranicy polecam

Obuwie damskie i męskie

z najlepszych skór zagranicznych i podług najnowszycy fasonów wiedeńskich.

Izabella z Pilischów Gliszczyńska.

Dr. WINCENY GAJEWICZ

Choroby wewnętrzne i dziecięce

NOWY-RYNEK № 5.

KALENDARZYK TERMINOWY.

Jutro.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Domogosta.

SALON artystyczny Bartkiewicza, Zawadzka № 3.

PANORAMA „Betleem”. (Narodzenie Chrystusa). Pa-Szulca 37.

CZASOWA WYSTAWA obrazu Ryszkiewicza „Obro-Częstochowy”. Piotrkowska № 108.

TEATR „Victoria” przy ul. Piotrkowskiej pod № 69. „Hajducze”, komedia na tle powieści Sienkiewicza „Pan Wołodyjowski” i „Kusicielka”, komedia w 1-ym akcie Mozera. Po cenach niższych. Początek o godzinie 8-ej wieczorem.

TEATR LETNI Sellina przy ulicy Konstantynowskiej. Trupa Smotryckiego. „Fikalski”, wodewil z niemieckiego w 3-ach aktach. Początek o godz. 8-ej wieczorem.

Meksyk.

Rzeczpospolite hiszpańskie w Ameryce południowej wytworzyły organizmy polityczne niezmiernie ruchliwe i zmienne, w których o zaprowadzeniu jakiego takiego ładu i porządku nawet śnić nie można, niesforne bowiem partie polityczne i niekarne wojsko zmieniają częściej sterowników rządu, niżeli elegantka rękawiczki.

A jednak, istnieje wśród tych nieskrystalizowanych jeszcze jednostek państwowych kraj tak szczęśliwy, rzeczpospolita na tyle wyjątkowa, że od lat dwudziestu czterech posiada jednego i tego samego prezydenta.

Pomiędzy Stanami Zjednoczonymi Ameryki północnej od północy a oceanem Wielkim od południo-zachodu, odcogą Meksykańską od wschodu, morzem zaś Karaibskim i zatoką Hondurax od południo-wschodu leży kraj obszerny, obejmujący do 36,000 mil kwadratowych przestrzeni, wyniesiony do 8,000 stóp nad poziom morza i porznięty wielu odnogami Kordylierów. Klimat ma niejednostajny, na pobrażach i w nizinach gorący i niezdrowy, na wyżynach łagodny i bardzo przyjemny, nakoniec w miejscowościach bardziej wyniesionych ostry, ale zdrowy.

Ziemia na pobrażach i płaskowzgórzach bardzo urodzajna, wydaje płody podzwrotnikowe, w łonie zaś swem zawiera sporo skarbow kopalnianych. Zaludnia ją niewielka stosunkowo ilość mieszkańców, ogółem 12,570,190, w połowie pochodzenia europejskiego, w drugiej zaś połowie z mulatów, metysów, indyan osiadłych, indyan niepodległych i murzynów złożona.

Przemysł słabo rozwinięty, handel za to dość ożywiony, przeważnie w rękach anglików, francuzów i yankesów.

Podstawą tego organizmu państwowego, który się zwie Meksykańskimi Stanami Zjednoczonymi, jest konstytucja z r. 1824, na mocy której Meksyk jest rzeczpospolitą federacyjną, złożoną z 27 stanów i 3 terytoriów. Władzę prawodawczą posiada kongres, złożony z senatu i izby deputowanych; władza zaś wykonawcza, i to bardzo obszerna, spoczywa w ręku prezydenta, wybieranego na lat cztery. Konstytucję tę ułożono na wzór konstytucji Stanów Zjednoczonych Ameryki północnej i ogłoszono zaraz w pierwszych latach po wypędzeniu władz hiszpańskich.

Ulegała ona różnym zmianom, wreszcie w grudniu r. 1900 nadano ustawę do dziś dnia obowiązującą, na mocy której prezydent władzę wykonawczą dzieli z gabinetem, złożonym z siedmiu sekretarzy stanu, władzę zaś prawodawczą posiada kongres senatu i izby deputowanych. Senat składa się z przedstawicieli stanów i terytoriów po dwóch z każdego; z których połowa po upływie lat dwóch musi się poddać ponownemu wyborowi. Izba deputowanych liczy 227 członków, wybieranych co dwa lata.

Od roku 1876 z przerwą pomiędzy rokiem 1880 a 1884 prezydentem jest generał Porfiro Diaz, którego obecnie wybrano znowu na następne czterolecie.

Jedną z najważniejszych zasług prezydenta Porfiro Diaza jest wytworzenie dobrej armii regularnej, odpowiednio wyćwiczonej. Składa się ona z 40,000 żołnierzy różnej broni.

Oprócz armii czynnej, Meksyk posiada jeszcze pospolite ruszenie, złożone z pół miliona ludzi, którzy po paru miesiącach mustry mogą się stać wyborowymi żołnierzami.

Porfiro Diaz jest przytem bardzo zręcznym politykiem, który umie silną dłoń utrzymać ład i porządek wewnątrz swego kraju i zabezpieczyć mu powagę i poszanowanie na zewnątrz.

Przed przybyciem Europejczyków do Ameryki, Meksyk zamieszkiwali aztekowie, jedno z plemion nahuatlaków, którzy przed wiekami przywędrowali do doliny Meksyku i zbudowali tam miasto Mészika. Posiadali oni pewną kulturę, a książęta ich, z wyższych wybierani dostojników, panowali wprawdzie samowładnie, lecz potężny stan kapłanów i sądy niezawisłe ograniczały ich samorząd. Naczelnikiem rządu był wódz armii, ale dzielił swą władzę nieograniczoną z przewodniczącym rady narodowej i najwyższym sędzią i naczelnikiem religii.

Cały naród rozpadał się na cztery pokolenia a te znowu na pewną liczbę rodów (klanów). Ziemia należała do klanów, nie zaś do pojedynczych osób. Naczelnicy klanów, naczelnicy wojenni tworzyli radę narodową, która wybierała dożywotniego naczelnika rządu. Monarchii dziedzicznej nie było nigdy w Meksyku.

Do wybitniejszych władców azteków należał Ahuitzotl, który upiększył Meksyk, stolicę państwa budowlami i urządził wodociągi; tudzież Montezuma, za którego panowania hiszpanie rozpoczęli podbój Meksyku.

Meksyk stolica teraźniejszej rzeczypospolitej

przed przybyciem hiszpanów zwał się Tenochtitlan i był już porządnie zabudowany.

Po raz pierwszy hiszpanie zjawili się w Meksyku w roku 1508 i podbili wówczas półwysep Yucatan. Lecz dopiero w roku 1510 Ferdynand Cortez jakkolwiek słabymi rozporządzał siłami podbił całe państwo azteków, które pod nazwą Nowej Hiszpanii przeszło pod panowanie hiszpanów i rządzone było przez wicekrólów zmieniających co lat 5.

Była to jedna z najobszerniejszych i najbogatszych posiadłości hiszpańskich za oceanem, a jakkolwiek srodze uciskana przez urzędników i wielkorządców hiszpańskich pozostała wierną Hiszpanii aż do wypędzenia Burbonów. Nawet w roku 1809, po usunięciu już od tronu hiszpańskiego Burbonów Meksyk zaprowadził u siebie rząd w imieniu Ferdynanda VIII, lecz nadużycia wicekróla i urzędników, tudzież srogie prześladowania opornych wywołały w roku 1810 ogólne powstanie pod wodzą księcia Hidalgo. Powstanie to wprawdzie zostało uśmierzone i Hidalgo stracony; lecz nowe okrucieństwa następnego wicekróla Colleja wywołały w roku 1820 ponowny wybuch, którego już żadnymi środkami stłumić nie było można.

Meksyk oswoił się od hiszpańskiego jarzma a kongres przedstawicieli stanów ustanowił w grudniu 1823 r. konstytucję republikańską, która weszła w życie w dniu 4 października 1824 roku. Pierwszym prezydentem wybrany został Ferdynand Vitorio, za którego rządów w roku 1825 zniesiono handel niewolnikami.

W pierwszych latach, w nowej republice panowały bezustannie zamieszki i walki stronnice o najwyższą władzę. Prezydenci zmieniali się często, a jeden z nich najenergiczniejszy, wybrany po raz pierwszy dnia 1 kwietnia 1833 r., prezydent Santa Anna dobijał się nawet władzy monarchicznej.

Wojny domowe, których Meksyk nieustannie był widownią, przyczyniły wiele ciężkich strat endoziomcom zamieszkałym w Meksyku i zniechęciły Hiszpanię, Anglię i Francję do interwencji w r. 1861.

Flota mocarstw sprzymierzonych stanęła pod koniec roku 1861 u brzegów Meksyku, lecz Anglia, otrzymawszy wynagrodzenie, wycofała się z przymierza, natomiast zaś Francja, w której rządził wówczas Napoleon III, rozpoczęła wojnę, zakończoną w roku 1863 proklamowaniem cesarstwa meksykańskiego. Zgromadzenie notabłów koronę cesarską ofiarowało arcyksięciu austriackiemu Maksymilianowi. Walka atoli nie ustawała. Republikanie pod wodzą dzielnego prezydenta Juareza bronili wytrwale sprawy narodowej, wreszcie po odwołaniu wojsk francuskich, wzięli cesarza Maksymiljana do niewoli w Queretoro i rozstrzelali go 19 czerwca 1867 r. Juarez stanął na czele rządu, jako prezydent legalnie obrany. Po jego śmierci 18 lipca 1876 r. wybrano prezydentem Lardo de Tajada, który usiłował zagoić rany, zrządzone przez długoletnią wojnę domową. Dokonał tego dopiero gen. Porfiro Diaz, wybrany po raz pierwszy prezydentem w r. 1876

S. I.

KRONIKA.

Przypominamy, że za kilka dni upływa termin opłaty wpisów i że bardzo wiele młodzieży rodziców, których dzieci kształcą się w zakładach naukowych, kołacze naprzódno do drzwi redakcji z prośbą o pomoc.

Szosa i drogi. Z wiosną r. p. wszystkie szosa i drogi 2 i 3 rzędu w powiecie łódzkim uleżą mają gruntownej przeróbce, na co ministerium komunikacji wyasygnuje odpowiedni fundusz. Na ten cel zbierany będzie podatek z gmin.

Tow. kredytowe miejskie. W uzupełnieniu naszej wzmianki w sobotnim numerze, podajemy dziś szczegółowe sprawozdanie o posiedzeniu władz T-wa.

Z łona członków Towarzystwa kredytowego m. Łodzi powołana została w swoim czasie specjalna komisja do rewizji instrukcji technicznych i tabel szacunkowych Towarzystwa, której celem było ustanowienie rzeczywistych cen jed-

nostek budowli i placów gwoili pozyskania większych, niż dotychczas pożyczek Towarzystwa. Prace komisji objęte następnie referatem, opracowanym przez wice-dyrektora Leona Gajewicza, zwykłą koleją rzeczy, zostały przedstawione do rozpoznania połączonym władzom Towarzystwa.

Otóż tak ważna dla właścicieli nieruchomości łódzkiej sprawa, znalazła się na stole obrad w d. 4 b. m., na posiedzeniu połączonych władz Towarzystwa, które odbyło się pod przewodnictwem prezesa dyrekcji p. Edwarda Herbsta i prezesa komitetu nadzorczego p. Konstantego Płacheckiego.

Według ułożonego porządku dziennego, obejmującego kilka kwestyj, na pierwszym miejscu była sprawa przyłączenia m. Zgierza do Tow. kredytowego m. Łodzi. Jak wiadomo, postanowienie ogólnego zebrania w tym przedmiocie wymagało sankcji ministerium skarbu. Otóż na przedstawienie dyrekcji Towarzystwa z d. 10 sierpnia r. b. co do przyłączenia do łódzkiego Tow. kredytowego miasta Zgierza, osobna kancelarya do spraw kredytowych przy ministerium skarbu zawiadomiła dyrekcję, że ministerium nie uznaje za możliwe przy rozstrzygnięciu tego przedstawienia opierać się na postanowieniu ogólnego zebrania członków Towarzystwa z d. 18 października 1898 r., które zapadło przed wydaniem prawa z dnia 1 maja 1900 r. i że sprawa powyższa winna być przedmiotem obrad nowego ogólnego zebrania. To ostatnie zebranie winno również orzec w kwestyi zamiany ogólnych zebrań członków na zebrania reprezentantów Towarzystwa, odpowiednio do punktu 5 wyżej cytowanego z d. 1 maja r. b. prawa.

Oprócz tego osobna kancelarya do spraw kredytowych zawiadomiła dyrekcję, że w pomienionym przedmiocie należy uczynić nowe przedstawienie do ministerium z załączeniem projektu zmian ustawy Towarzystwa i z zakomunikowaniem wniosków co do ilości reprezentantów w Tow. kredytowym m. Łodzi. Według bowiem przepisów o reprezentantach Tow. kredytowych, największa liczba ich dochodzić może do 210, najmniejsza zaś może być 36.

Po debatach nad tym przedmiotem połączone władze Towarzystwa, zgodnie z żądaniem ministerium postanowiły sprawę tę przedstawić do orzeczenia najbliższemu zwyczajnemu zebraniu ogólnemu, które zazwyczaj odbywa się w marcu lub kwietniu. A więc ostateczne załatwienie tej sprawy nie może nastąpić wcześniej niż w roku przyszłym.

Z kolei porządku dziennego, wice-dyrektor p. Leon Gajewicz przystąpił do zapoznania połączonych władz z opracowanym przez siebie referatem w sprawie ukończonych prac komisji powołanej do rewizji instrukcji i tabel szacunkowych Towarzystwa, oraz ze sporządzonemi, w myśl orzeczenia pomienionej komisji nowymi projektami instrukcji.

Sprawa ta wywołała niezmiernie ożywioną dyskusję połączonych władz Towarzystwa, które jednocześnie wzięły pod obrady znany okólnik ministerium skarbu do instytucji-kredytu długoterminowego co do ograniczenia wypuszczonych w obieg listów zastawnych.

Połączone władze, po dłuższych i wyczerpujących rozprawach, przyszyły do przekonania, że wprowadzenie w życie nowych taks, a tem samem podwyższenie udzielać się mających pożyczek, z jednej strony sprzeciwiałoby się pomienionemu okólnikowi, z drugiej zaś odbiło się bardzo niekorzystnie na kursie listów zastawnych. Opierając się na tem, połączone władze Towarzystwa postanowiły sprawę wprowadzenia nowych tabel szacunkowych odłożyć do bardziej sprzyjających okoliczności.

W kwestyi samego okólnika ministerium skarbu, jakkolwiek władze Tow. postanowiły mieć go na uwadze i liczyć się z nim, to jednakże nie uznały za możliwe wprowadzić do praktyki Towarzystwa nowych jakichkolwiek specjalnych ograniczeń.

Pod tym względem opierano się na tem, że pożyczki Towarzystwa od początku istnienia instytucji wogóle były przyznawane w umiarkowanej ilości. Na dowód czego posłużyć może ta okoliczność, że w ciągu 28-letniego swego istnienia Towarzystwo ani razu nie było zmuszone do nabycia na własność nieruchomości obciążonej pożyczką, co jak wiadomo, niejednokrotnie miało miejsce w innych tego rodzaju instytucjach. Powtóre, że już przy samem zawiązaniu Towarzyst-

wa było wydane pewne prawidło w rozwinięciu zasadniczego paragrafu ustawy (pięć razy pomnożony dochód), ograniczające zbyt wysokie przyzwazanie pożyczek, a mianowicie, że pożyczka nie może przewyższać połowy ceny teczniczej i sprzedażnej nieruchomości, jak również sumy asekuracyjnej, zredukowanej wedle specjalnych zasad Towarzystwa.

Szkółka rzemiosł. Na posiedzeniu komitetu szkółki rzemiosł przy pierwszej ochronie chrześcijańskiego Towarzystwa dobroczynności, po odczytaniu protokołu z poprzedniego zebrania, zaproszono na członka komitetu p. E. Heinricha, miejscowego pomocn. pastora, i na członków sekcji warsztatowej pp. Chojnowskiego i Malinowskiego. Postanowiono cały fundusz rezerwo- wy przenieść do kasy głównej Towarzystwa dobroczynności, następnie zatwierdzono listę uczniów w liczbie 36, w każdym z dwóch ostatnich oddziałów, czyli razem 72 (w tej liczbie 48 katolików a 24 ewangelików).

W dalszym ciągu obradowano nad zabezpieczeniem dzieci, uczęszczających do szkółki, od głodu. Uchwalono sierotom wydawać bezpłatne obiady. Ożywioną rozprawę wywołała sprawa wyszukania funduszu na odzież dla dzieci, szkółka bowiem posiada zbyt skromne środki. Postanowiono, aby każdy z członków komitetu wystarał się o odzież i obuwie i zaopatrywał w nie biedne dziateki, z których wiele chodzi boso i obdarto.

Następnie przystąpiono do odczytania świeżo opracowanego regulaminu, który jednomyślnie zaakceptowano i uchwalono przesłać do zatwierdzenia władzy. Oto ważniejsze punkty regulaminu: Członkowie komitetu dzielą się na 4 kategorie: a) opiekunów honorowych, płacących 100 rb. rocznej składki i więcej; b) opiekunów zwyczajnych, płacących nie mniej jak 12 rb.; c) członków zwyczajnych, płacących najmniej 6 rb. rocznie, i d) członków protektorów, płacących nie mniej jak 6 rb. rocznie. Pierwsze trzy kategorie członków otrzymują prawo głosu doradczego. Cały komitet składa się z 15 członków, którzy dzielą się na trzy inspekcje: pedagogiczną, warsztatową i przysparzania funduszy. Do składu pierwszej wchodzi: kierownik pedagogiczny i 5 osób zaproszonych z komitetu; do składu drugiej — kierownik warsztatowy i 5 osób zaproszonych z komitetu; do składu trzeciej — kasyer, sekretarz, jego pomocnik i 5 pozostałych członków komitetu. Kierownik pedagogiczny, jak i jego zastępca muszą być z wykształceniem uniwersyteckim. Sekcja pedagogiczna utrzymywać musi nauczycieli wszystkich wyznań, jakich są uczniowie. Pierwszeństwo przyjęcia do szkoły mają przedewszystkiem ubogie sieroty, a następnie dzieci rodziców uboższych.

Ze Stowarzyszenia majstrów fabrycznych. W ubiegłą sobotę wieczorem w lokalu Stowarzyszenia majstrów fabrycznych odbyło się posiedzenie członków zarządu pod przewodnictwem prezesa p. Alberta Böhme, na którym przyjęto w poczet członków rzeczywistych dwóch kandydatów i balotowanie jednego odłożono. Udzielono pożyczek bezprocentowych 3 członkom w kwotach po 100 rb. i dwie po 50 rb. Podanie jednego z członków o zapomogę odrzucono.

Następnie obradowano nad tem, w jaki sposób postąpić z pewnym indywiduum, które, chodząc po fabrykach, przedstawia się jako delegat stowarzyszenia i rekomenduje majstrów na posady. Kilka takich posad już obsadził, wobec czego postanowiono zrobić ostrzeżenia w pismach i dalsze kroki poddać pod obrady na najbliższym posiedzeniu.

Przeciwno jednemu z członków, który nie zwrócił stowarzyszeniu pożyczki 50 rb., postanowiono wytoczyć akcyę cywilną.

Teatr Victoria. Na drugi debiut na scenie łódzkiej p-na Czaplińska wybrała rolę Auny w bluetce Benedixa „Broń niewieścia“

Jest to jedna z tych ról scenicznych, w których artystka dramatyczna znajduje pole do popisu, ani atoli rola Anieli Krafft w „Kusicielce“ ani tembardziej rola Anny w „Broni niewieściej“ nie leżą w naturze talentu p-ny Czaplińskiej, która, tak jak się nam zarysowała dotychczas na scenie, jest raczej (nawiną) charakterystyczną. To też odkładając więcej szczegółową ocenę jej talentu do dalszych występów, zwłaszcza zaś do roli Róży w „Walce motyli“, w której p-na Czaplińska niebawem u nas wystąpi, zaznaczamy jedynie, że

OGŁOSZENIE.

Zarząd Drogi Żelaznej Fabryczno-Łódzkiej

3-1

podaje niniejszem do wiadomości publicznej, że wyszczególnione poniżej towary, nieodebrane do dnia 20 września (3 paźdz.) 1900 roku...

Table with columns: Nr, Czas przybycia, STACYE, NAZWISKO, GATUNEK, Waga, Ilość sztuk. It lists various goods and their transport details.

ŁÓDZKIE

Towarzystwo Pożyczkowo-Oszczędnościowe

Przejazd № 14 dom p. Landau vis-a-vis placu Cyklistów.

I. Przyjmuje zapisy na człon ów:

- a) mieszkańców m. Łodzi obojga płci, pełnoletnich
b) Towarzystwa spółki i związki działające na zasadzie za-

II. Przyjmuje w łady oszczędnościowe od członków i osób postronnych...

- Od wkładów za 7-dniowym wypowiedzeniem 4 1/2%
Od wkładów za 3 ch miesięcznym wypowiedzeniem 5%
Od wkładów za rocznym wypowiedzeniem 5 1/2%.

III. Udziela pożyczki członkom za poręczeniem na termin nie dłuższy nad rok do wysokości rb. 250.

IV. Udziela pożycz i członkom pod zastaw papierów procentowych do wysokości stale określonych na różne terminy.

Procenty od wkładów nie podlegają opłacie podatku dochodowego od kapitałów pieniężnych.

Wszelkie obroty pieniężne z Towarzystwem skuteczniają się na zwyczajnym papierze i nie podlegają opłacie stempowej.

Biurowo Zarządu otwarte codziennie z wyjątkiem Niedzieli i świąt od godziny 10 rano do 2 popołudniu i od godz. 7 do 8 wieczorem.

Księgarnia Gebethnera i Wolffa

w Łodzi, ul. Piotrkowska № 74

poleca:

Juljusz Kossak

przez

STANISŁAWA WITKIEWICZA.

ALBUM JULJUSZA KOSSAKA,

ozdobione: 260 rysunkami w teksie, 8 światłodrukami, 6 facsimilami kolorowymi z akwarel i portretami podług L. Wyczółkowskiego i S. Witkiewicza...

Wydanie wyjątkowe (édition de luxe), na zbytkownym papierze większego formatu, w ozdobnej oprawie rb. 18.

Prośby na Najwyższe Imię i do wszystkich bez wyjątku władz oraz osób, przepisowania i tłumaczenia skuteczniają się w moim...

Biurze próśb i zażeń
W Łodzi przy ulicy Piotrkowskiej w domu № 88 m. 18 a z ulicy Mikołajewskiej 35, gdzie zjazd sędziów pokoju...

Feliks Krzyżanowski
Nauczyciel muzyki i śpiewu
Patentowany przez Konserwatoryum warszawskie, mieszka ul. Piotrkowska Nr. 132

Budownicowie.
Kazimierz Sokolowski, Budowniczy, Benedykta 29. Plany budowlane, kościoły, oceny do asekuracyi i Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi...

H. Milbitz, Piotrkowska 13. Księgarnia i skład Nut, poleca: Wielki wybór książek do Nabożeństwa w ozdobnych oprawach.

Cukiernie.
I. Szmagler. Piotrkowska № 28. Poleca znane z doskonałości pączki waniliowe i murzynki...

Zaginęła karta pobytu na imię Dyonizego Wrońskiego wydana z gminy Nakielnica
Zaginęła karta pobytu na imię Leona Tomaszewskiego wydana z gminy Krzykoszyn.

Skład piwa.
Łódzki skład ryskiego piwa i portieri Waldschlösschen ul. Barcza № 3 przy Szosie Rokicińskiej za monopolem.

Fabryka powozów.
Lipiński. Ul. Skwerowa № 5. Są do sprzedania wolanty, bryczki i powoziki.

Nowy zakład przewozowy.
Ignacy Kozłowski. Ulica Widzewska № 54. Przyjmuje wszelkie przeprowadzki po cenach przystępnych.

Oszczędność.
A. Karo. Pierwszy Łódzki zakład reperacyjny przedmiotów domowego gospodarstwa w Łodzi, Piotrkowska 88 i Mikołajewska 35, wykonywa roboty blacharskie i ślusarskie...

Mleczarnie.
Dominium Rogów, Mleczarnia, Średnia 3 Filia, Piotrkowska № 59 w Łodzi, urządzona na wzór „Nadświdzanki“ w Warszawie.

Składy narzędzi chirurgicznych i nożowniczych.
Zygmunt Kwaśniewski Piotrkowska Nr. 42, poleca w wielkim wyborze szczyryki, nożyczki, brzytwy angielskie...

Geometra.
Władysław Starzyński, geometra przysięgły. Południowa № 8. Dokonywa wszelkie czynności w zakresie miernictwa...

Zakład Krawiecki.
Robert Walter Oszczędność. Pierwszy Łódzki zakład reperacyjno-krawiecki, najpiękniej reperuje, przerabia, nicuje, czyści, pierze chemicznie...

Pracownia haftów.
Pracownia haftów artystycznych Klary Zajdel, Piotrkowska № 118. Przyjmuje wszelkie roboty w zakresie haftu...

Ważne dla pań.
Z dniem 1-go lutego r. b. tak jak dawniej sprzedają towary łożkowe i franki za gotówkę...

Ważne dla gospożyn.
Przyjmują się zamówienia na kartofle i kapustę. Ulica Mikołajewska № 29, m. № 25 w składzie masła.

Rutynowana nauczycielka poszukiwana jest do 9-cio letniej panielki. Zgłosić się do D-ra Krukowskiego.

Zaginęła karta pobytu na imię Dyonizego Wrońskiego wydana z gminy Nakielnica

Zaginęła karta pobytu na imię Leona Tomaszewskiego wydana z gminy Krzykoszyn.

Do sprzedania jest zaraz sklep kolonialno-dystrybucyjny na dogodnych warunkach. Wiadomość w redakcyi „Rozwoju“

Koks tanio w składzie węgla. Mikołajewska 12.

